

Četiri najvažnije razlike parlamentarne i direktne demokracije

1. Direktna demokracija se odnosi na stvaranje ideja koliko i na njihovo odobravanje.

U parlamentarnoj demokraciji ljude se nikada ne pita o njihovim idejama – jedino o odobravanju ili neodobravanju ideja koje su već pripremljene za njih. Direktna demokracija je nasuprot parlamentarnoj radikalno drugačija, ona je bazirana na zdravorazumskoj pretpostavci da ljudi sami najbolje znaju o onome što ih se direktno tiče. Nepotrebni su eksperti koji bi upravljali ili nam pokazali kako da upravljamo vlastitim radnim mjestima ili zajednicama – ipak tu provodimo najviše svog vremena i poprilično smo upoznati sa svim detaljima. Kao anarhisti uvjereni argumentiramo da smo sposobni voditi vlastite zajednice i radna mjesta, jedino što nam je potrebno su slobodni pristup svim informacijama, materijalu i naravno, pravo da na taj način radimo. Direktna demokracija je stoga metoda, metoda koja nam omogućava da ravnopravno upravljamo vlastitim zajednicama i radnim mjestima.

2. Direktna demokracija je bazirana na delegiranju, a ne na predstavljanju.

Ključna razlika između delegiranja i predstavljanja je ta da su delegati izabrani kako bi neku odluku proveli u djelu, oni nemaju pravo (kao što to imaju zastupnici u parlamentu ili sindikalne birokrate) da mijenjaju odluke općeg sastanka (skupštine, plenuma) koji ih je i postavio na određenu funkciju. Delegati, za razliku od zastupnika, mogu biti u svakom trenutku opozvani i zamijenjeni, ukoliko ne obavljaju funkciju kako im je opći sastanak i naložio. Također, izuzev pojedinačnih delegata mogu se delegirati naravno i čitave (npr. radne) grupe ljudi, koje se posebno bave određenim pitanjima, te su dužne podnositi izvještaje općem sastanku kako bi dobile dozvolu za daljnji rad ili za prestanak aktivnosti. Grupe nikako ne mogu nametati zaključke općem sastanku, jedino iznijeti informacije koje su sakupile u sklopu svog delegiranog (npr. istraživačkog) rada.

3. Direktna demokracija se odnosi na radno mjesto koliko se odnosi i na zajednicu.

U parlamentarnoj demokraciji, radno mjesto je „imuno“ na demokraciju, nadređeni (uprava, šef, menadžeri) rade bez ikakve konzultacije ili odgovornosti prema podređenima (radnici), što rezultira opasnim uvjetima rada, nezdravom atmosferom, otpuštanjima, nikakvom nadnicom, lošim uvjetima uopće. U direktnoj demokraciji sve bi se aktivnosti radnog mjesta utvrđivale kroz opći sastanak (skupštinu, plenum) svih zaposlenih, isto vrijedi i za zajednicu, pitanja od značaja za cijelu zajednicu bi se promatrala i zaključivala na općem sastanku svih žitelja zgrade ili kvarta. Opći sastanak radnika bi raspravljao i odlučivao o uvjetima rada, dodjeljivao bi opozive funkcije koordinatora različitih sektora radnog mjesta i općenito radnog mjesta, i naravno organizirao bi i odlučivao kako posao treba izgledati. Opći sastanak radnog mjesta i opći

sastanak zajednice, zbog potrebe da se uspostavi komunikacija i suradnja sa širom zajednicom i drugim radnim mjestima, izabrao bi delegate radi usklađivanja na široj gradskoj, regionalnoj, nacionalnoj ili pak internacionalnoj razini. Na ovaj način bi se izbjeglo da se ljudi bave stvarima o kojima nemaju znanja, ili pak da se miješaju drugima u posao i odlučivanje zbog svoje pozicije (ekonomske i/ili političke) moći.

4. Direktna demokracija je svakodnevni proces.

Za razliku od „petominutnog“ prakticiranja parlamentarne demokracije, dok jednom u četiri godine ubacujemo glasačke papiriće u glasačke kutije, direktna demokracija je isprepletena i živa svakodnevica. Direktna demokracija ima aktivne i samosvjesne sudionike, što je čini svakodnevnim procesom, od zasjedanja općih sastanaka (skupština, plenuma), rada opozivih i zamjenjivih delegata ili čitavih delegiranih radnih grupa, do usklađivanja zajednica i radnih mjesta na gradskoj, regionalnoj, nacionalnoj ili internacionalnoj razini. Direktna demokracija je organski proces koji omogućuje rast i razvoj kolektivnog i individualnog iskustva, neprestano obogaćujući svoje sudionike živom političkom praksom, za razliku od parlamentarne demokracija gdje tu privilegiju ima zaštićena manjina sačinjena od političara i šefova na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili pak internacionalnoj razini.

